

Littner Zsolt

# Koncz György három bűnei

A Jézus Urunk születése utáni 1938. év február havában Koncz György égetőmester, magyar fajú, római katolikus vallású jugoszláv állampolgár közeledni érezvén elmúlását, számot vetett életével. Nem kínozták különösebb kórság, fájdalmak sem látogatták, ámde életében először lankadtnak és erőtlennek érezte magát. Télvíz idején sem a nagykikindai égetőkemencék környékén, sem pedig a veteményeskertben nem akadt sok tennivalója. Mindezidáig nem okozott gondot, hogy ház körüli munkákkal, baráti poharazgatásokkal vagy a könyv böngészésével csapja agyon az időt. Ez évben azonban az Újév múltával fogatkozni kezdett az ereje, és családja legnagyobb megrökönyödésére a kurta nappali világosságok idejét is az ágyban töltötte. Egy szikrázóan jeges napon odakérette magához asszonyát és leültette az ágya szélére. Sokáig vizslatta a szúvas mestergerendát, majd belekezdett a hajnali álma elbeszélésébe. Gyönyörű szerecsen nőt látott fehér selyemöltözetben, aki a bal kezét nyújtotta felé. Égi jelenés volt, kétségtelenül, azonban az égetőmester sem szárnyat, sem glóriát nem látott. Megpróbálta elérni a kávészínű kezét, azonban nem tudta még csak megérinteni sem a világító körmű ujjakat. Azraelt láttam, a halál angyalát, mormogta és többet nem mondott, bár a felesége szívesen hallott volna még a szokatlan színű nőstény démonról.

Hamar elterjedt a híre, hogy Koncz uram a végét járja. Látogatók jelentek meg a házban, és kíváncsian figyelték a híresen dolgos és minden tevékenységében sikeres égetőmestert, amint sápadt orcával, félig hunyt pillákkal hever a dunna alatt. Némelyek titokban örvendtek az égetőmester hanyatlásának, másokban azonban félelmet keltett, hogy egy ily erős embert is cserben hagyhat a teste. Koncz György az ágyához kérette a könyvet, hogy lapozgatása közben átgondolhassa vétkeiket. A vendégeknek csak úgy odabíccentett, egyedül a feleségét tűrte meg maga körül. Neki sorolta hangosan a bűneit és tette fel a lelkét gyötrő kérdéseit.

Sohasem járt templomba. Nem gyónt, nem áldozott, egyházfit csak keresztelő, házasságkötés és temetés alkalmával látott. Hol a pap szól, ott hallgat az igazság, mondogatta. Sajátos viszonyban állt a Mindenhatóval, tudta, hogy szükségük van egymásra. Hogy meg tudja adni, ami jár neki, vasárnap délelőttöként maga köré vette a gyermekeit és az asztalfőn elhelyezkedve a könyvet tanulmányozta. A gyermekeknek kellő tisztelettel kellett viselniük magukat, különösen igaz volt ez azokra a pillanatokra, mikor fennhangon olvasott egy-egy passzust. Csak feleségének, a világszép Arankának szabadott az ebéd előkészületeivel foglalatoskodni. Elbizakodottság-e, ha magunk próbáljuk értelmezni a Szentírást és nem veszünk közvetítőt igénybe?

Gyermekeit szigorban nevelte. A rendet megbontókat arcucsapással és ételmegvonással tanította illedelmességre. Tizenkét gyermeke közül ötöt a Mindenható még ölelte magához szólított. Nem könnyezett, mikor meghaltak, megkövült arccal állt a sírjuk felett is, csak akkor nem tudott

parancsolni szeme nedvesedésének, midőn a gyermekek nevét és dátumait beírta a könyv hátuljába, a Halálozások rovatba. A megmaradt hetet annál fukarabban dicsérte, minél inkább igyekeztek a kedvében járni. Nehogy a kevélység bűnét vegyék magukra. A fegyelmezésekkel viszont bőkezűen bánt, hogy hamar megtanulják, mi vár rájuk. Az ételből ő szedett elsőnek, hiszen kellett a karjaiba az erő, és ha a gyermekeknek nem maradt elég, akkor legalább a szűkölködéshez is hozzászórtak. Szívtelenség-e, ha gyermekeinket szigorú rendre és takarékosagra tanítjuk?

Feleséget Oroszlámos községből hozott. A Csanády Kissek nehezen adták a lányukat, vagyosabb embert szántak neki, mint a becsvágyó égetőmester. Koncz György uram szép szál ember volt, szőke haja oroszlános külsőt kölcsönzött neki. Világszép Arankával még akkor is tisztelettel és ember módjára bánt, mikor erős férfitermészete már más asszonyok ölét kívánta. Hódításaival sohasem kérkedett, nem szégyenítette a feleségét ostoba kocsmai dicsekvésekkel. A világszép Arankáról is pletykáltak a népek, mit is tehetne egy ilyen szépasszony, ha a családfő már nem nála keresi a férfiúi izgalmakat. Bizony sokan szerették volna megvigasztalni. Rátarti ember lévén azonban Koncz uram biztosnak tekintette felesége hűségét, és nem volt hajlandó tudomást venni a szóbeszédekről. Megadta természetének, amit követelt, és házaseletének legbensőbb titkait nem tárta a kíváncsi szemek elé. Paráznság-e, ha nem állunk ellent testünk követelőzésének?

Koncz György uram nyugalmat talált a bűnök feletti elmélkedésében és feltehetőleg a gyönyörű barna démon sem jelent meg többé álmában. Legalábbis annyit biztosan mondhatunk, hogy élő embernek soha többet nem említette. A téli vizek elvonulásával újra az égetőkemencék körül találjuk a tevékeny mestert. A napsütés friss erővel töltötte fel szívét és ismét örömét lelte új metódusok kidolgozásában. Hosszú évek óta várt már bontásra a régi téglagyár kéménye, de ez idáig mindenki elrémült a veszélyes feladattól. Koncz uram kigondolta, hogy az égbe nyúló alkotmány tetejébe mászva és onnan a félelmesen szűk kürtőbe bocsátkozva egyenként ütögeti ki annak tégláit. Tette újabb dicsőséget hozott neki és ráadásként a reményt, hogy a következő tél nem veszi el ismét az erejét.

Ekkoriban kezdtek szárnyra kapni azok a szóbeszéddek, miszerint Koncz Györgynek paktuma van a Sátánnal. Nem tudhatjuk milyen módon, de kiszivárgott Koncz uram februári álma és Nagy-kikinda közönsége izgatottan suttogott a fehér selyemruhás szerezcsen nőstényördögről, aki a gyógyulás fejében a férfierejét vette a szilaj égetőmesternek. Barátai, ismerősei és irigyei egy boros éjszakán eltökélték, hogy próbának vetik alá az égetőmester férfiasságát és imígyen igazolják, hogy valóban az ördöggel cimborál. Titkos küldöttséget menesztettek Fificához, a buja cigánylányhoz, hogy környékezze meg Koncz uramat és győződjön meg férfiúi képességeiről. Fifica persze nem volt szerezcsen, de fekete hajával és sötét bőrrel őt gondolták a barna démonhoz leginkább hasonlónak.

Ezt a próbát azonban az égetőmesternek már nem kellett kiállnia. Szent István ünnepe után ágynak esett, magas láz döntötte le lábáról. Bűneit, az elbizakodottságot, a szívtelenséget és a paráznságot már a télen elősorolta. Sem hozzájuk tenni, sem pedig elvenni belőlük nem akart. Ragaszkodott a testéhez, nem kívánta visszaadni teremtőjének, de káromolásnak érezte fellázadni a számára rendelt sors ellen. Feküdt tehát a szokatlan dologtalanságban és kíváncsian várta Azraelt, a halál angyalát.